

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

بهرام رحمانی
۲۷ مارچ ۲۰۱۸

اشغال و غارت عفرین، بازگشت داعش، جنگ چریکی در عفرین، حمله به شنگال!

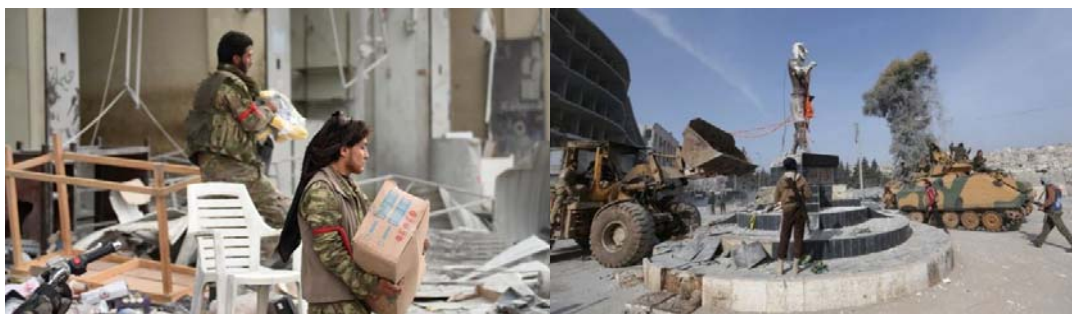
مقدمه

دولت و ارتش ترکیه نه تنها در این کشور علیه شهروندان کرد و مخالفینشان و پ.ک.ک، بلکه علیه مردم کرد در شمال عراق و سوریه هم می‌جنگند. ظاهراً حکومت مرکزی عراق در بغداد و حکومت سوریه به ترکیه هشدار داده‌اند که حق ندارد با تجاوز به خاک این دو کشور تمامیت ارضی آنها را نقض کند. آنها خواهان خروج ارتش ترکیه از خاک سوریه و عراق شده‌اند. اما با این وجود نیروهای نظامی و هواپیماهای جنگی ترکیه همچنان در اقلیم کردستان عراق مانور می‌دهند و روستاها را بمباران می‌کنند.

رجب طیب اردوخان رئیس فاشیست و جمهوری جنگ‌طلب ترکیه، همچنان بر طبل جنگ می‌کوبد و جامعه ترکیه را به سوی جنگ داخلی و تروریسم سوق می‌دهد. رجب طیب اردوخان، روز یکشنبه پنجم فروردین ادعا کرد آنکارا در منطقه کردنشین سنجار در شمال عراق دست به عملیات زده است. اردوخان گفت: «ما گفتیم که به سنجار می‌رویم. اکنون عملیات در آنجا آغاز شده است. این جنگ داخلی و خارجی است.»

با این حال ستاد مشترک عراق عبور نیروهای خارجی از مرز این کشور را رد کرده است. ستاد مشترک عراق با صدور بیانیه‌ای گفت: «ستاد مشترک تأیید می‌کند که اوضاع در نینوا، سنجار و مناطق مرزی در کنترل نیروهای امنیتی عراق است و دلیلی برای عبور نیروهای (خارجی) از مرز به این مناطق وجود ندارد.» منابع محلی در سنجار به خبرگزاری رویترز گفته‌اند روز یکشنبه تحرک نظامی خاصی در این منطقه به چشم نخورده است.

خبرگزاری المان امروز دوشنبه ۲۶ مارس - ۶ فروردین، به نقل از منابع محلی از اعزام نظامیان عراق به نواحی مرزی با ترکیه در شمال شرقی استان نینوا خیر داد. منطقه شنگال (به عربی سنجار) یکی از مراکز مهم سکونت اقلیت مذهبی ایزدی است که سال ۲۰۱۴، به تصرف تروریست‌های گروه «دولت اسلامی» (داعش) در آمد.

سپس گریلاهای حزب کارگران کردستان (PKK)، در نبرد با تروریست‌ها وارد این منطقه شدند و پس از شکست شبه‌نظامیان «داعش» برای دفاع از حملات مجدد داعش در آنجا ماندند.

وزارت دفاع عراق ورود نظامیان ترکیه به سنگال را تکذیب کرده و می‌افزاید اوضاع در استان نینوا و مناطق مرزی تحت کنترل نیروهای عراقی قرار دارد و نیروهای خارجی دلیلی برای ورود به این منطقه ندارند.

دو روز پیش از سخنان اخیر اردوخان، «اتحاد جوامع کردستان» که شاخه سیاسی «حزب کارگران کردستان ترکیه» است، اعلام کرده بود که گریلاها از منطقه سنگال خارج می‌شوند زیرا با شکست «داعش» و بیرون رانده تروریست‌ها «به اهداف خود دست یافته‌اند.»

تا کنون درباره رویارویی احتمالی میان نظامیان حکومت ترکیه و حکومت عراق در مناطق مرزی مشترک دو کشور، گزارشی منتشر نشده است.

اما موضع امروز به‌منظر می‌رسد اردوخان از مواضع تهاجمی خود عقب‌نشینی کرده است. اردوخان که به همراه تعدادی از اعضای کابینه خود برای گفت‌وگو با اتحادیه اروپا در وارنا بلغارستان به سر می‌برد، امروز دوشنبه ۲۶ مارس، ادعا کرد که «دولت مرکزی عراق خود علیه نیروهای پ.ک.ک در سنگال وارد عملیات خواهد شد.» به گفته او، یک مقام مسؤول عراقی برای گفت‌وگو با مقام‌های ترکیه در باره عملیات نظامی مشترک امروز - دوشنبه ۲۶ مارس - به ترکیه سفر کرده است. اردوخان گفت که این مقام مسؤول قرار است با رئیس سازمان امنیت ترکیه (میت) دیدار و گفت‌وگو کند.

او گفت: «امیدوار است که دولت عراق عملیات نظامی علیه پ.ک.ک را به درستی انجام دهد اما اگر عملیات دولت عراق شکست بخورد، «ترکیه آنچه را که لازم است انجام خواهد داد.»

در عین حال، ویدئوهای منتشر شده از حضور این شبه‌نظامیان ارتش آزاد سوریه در عفرین نشان می‌دهد که آنان نیز همانند داعش ایزدی‌ها را به قتل تهدید می‌کنند.

اردوخان، از کشورهای اروپایی خواست که به هواداران پ.ک.ک و حزب دموکراتیک خلق‌های سوریه اجازه تظاهرات ندهند.

اردوخان هفته گذشته گفته بود که نیروهای پ.ک.ک پایگاه تازه‌ای در سنجار ایجاد کرده‌اند و تهدید کرده بود که در صورت لزوم ترکیه به این منطقه حمله خواهد کرد.

اما خبرگزاری رویترز روز جمعه به نقل از منابع خود در شمال عراق گزارش داده بود که نیروهای پ.ک.ک از سنجار خارج می‌شوند. نیروهای پ.ک.ک در سال ۲۰۱۴ برای رهائی اقلیت ایزدی در سنجار از تسلط داعش به آنجا رفته بودند.

اردوخان در بخش دیگری از اظهارات روز یکشنبه خود گفته است که ترکیه تلافی در استان حلب سوریه را نیز به کنترل خود درخواهد آورد. بسیاری از نیروهای یگان‌های مدافع خلق و غیرنظامیان پس از تخلیه عفرین به تلافی رفته‌اند. سازمان ملل هفته گذشته اعلام کرد، تاکنون ۷۵ هزار نفر از عفرین به تلافی و اطراف عفرین رفته‌اند.

اشغال عفرین

نیروهای ارتش ترکیه و گروه‌های تروریستی همراهش پس از این که کانتون عفرین را اشغال کردند دست به کشتار و تحقیر مردم و غارت اموال عمومی این شهر زدند. یگان‌های مدافع خلق اعلام کرده‌اند به دلیل این که ارتش ترکیه حتی مدارس و بیمارستان‌ها و مناطق مسکونی را نیز بمباران می‌کردند اجباراً مردمی که از شهر می‌گریختند نخست آنان را به مناطق امن انتقال دادند و سپس از مواضع خود عقب‌نشینی کردند. آن‌ها، همچنین اعلام کرده‌اند که جنگ چریکی شهری را علیه نیروهای اشغال‌گر و تروریسم دولتی ترکیه و تروریسم گروه‌های تبه‌کاری که حکومت ترکیه از آن‌ها حمایت می‌کند آغاز کرده‌اند.

نیروهای ارتش ترکیه پس از ۵۸ روز و عقب‌نشینی یگان‌های مدافع خلق، شهر عفرین را به اشغال خود در آوردند. بامداد روز یکشنبه ۱۸ نیروهای ارتش ترکیه و گروه‌های جهادی تحت حمایت دولت ترکیه، پس از دو روز بمباران مداوم مرکز کانتون عفرین و جان‌باختن بیش از ۷۰ غیرنظامی این شهر را به اشغال خود در آوردند.

در بدو ورود نیروهای جهادی و ارتش ترکیه به مرکز شهر عفرین، مجسمه «کاوه آهنگر» که نماد مقاومت و نوروز است را به پائین کشیدند و پرچم ترکیه نیز بر فراز ساختمان‌های دولتی آویزان کردند و دست به غارت مغازه‌ها و اموال عمومی مردم این شهر زدند.

تصاویر و فیلم‌های منتشر شده از پائین کشیدن مجسمه کاوه نشان می‌دهند که نیروهای نظامی با انداختن طناب بر گردن این مجسمه و به کمک بولدوزر چندین بار تلاش می‌کنند تا این مجسمه را پائین بکشند.

پائین کشیدن مجسمه کاوه که برای مردم روژآوا اهمیت نمادین دارد و با فرهنگ نوروز و مقاومت در این منطقه عجین است در بیانیه نیروهای دموکراتیک سوریه نخستین خشونت‌آمیزی شده که نیروهای ترکیه و متحدانش علیه مردم انجام داده‌اند.

پیش از ورود نیروهای ترکیه و گروه‌های جهادی، یگان‌های مدافع خلق، به همراه ده‌ها هزار غیرنظامی از مواضع خود به سوی جنوب شهر عفرین و شهرک شیرآوا عقب‌نشینی کردند.

برپایه آمارهای منتشر شده در جریان درگیری‌های دو ماه گذشته ۴۹۶ تن از نیروهای مهاجم از جمله ۷۶ نیروی نظامی ترکیه کشته شده و بیش از ۵۰۰ تن از اعضای یگان‌های مدافع خلق آن و دیگر نیروهای همپیمان روژآوا نیز جان خود را از دست داده‌اند.

همچنین منابع بیمارستانی در عفرین اعلام کرده‌اند که از آغاز شروع عملیات نظامی ارتش ترکیه و گروه‌های جهادی تحت حمایت این کشور در عفرین دست‌کم ۲۵۰ غیرنظامی جان باخته و بیش از یک هزار تن نیز مجروح شده‌اند.

کمیسیون عالی حقوق بشر سازمان ملل نیز پس از مدت‌ها سکوت بی‌شماره، با انتشار گزارشی نسبت به وضعیت صدها هزار غیرنظامی ساکن شهر عفرین ابراز نگرانی کرد. در این گزارش تصریح شده است که نیروهای ترکیه خطوط انتقال آب به عفرین را قطع کرده و این شهر را با کمبود شدید آب و مواد غذایی مواجه کرده است. همچنین گزارش شده است که گروه‌های جهادی تحت حمایت ترکیه بسیاری از روستاها را غارت کرده‌اند.

در طی ۷۲ ساعت قبل از اشغال عفرین، دست‌کم ۶۰۰ گلوله و موشک به مناطق مسکونی این کانتون اصابت کرده و علاوه بر خسارات جانی خسارات مادی زیادی را به این شهر وارد کرده است.

عملیات ارتش ترکیه با مشارکت ۴۰ هزار سرباز و صدها تانک و نیروهای هوایی این کشور و با همراهی ۲۰ هزار تن از اعضای گروه‌های جهادی علیه کانتون عفرین به بهانه حفظ امنیت مرزهای ترکیه از ۲۰ ژانویه آغاز و همچنان ادامه دارد.

یالچین توپچو، مشاور ارشد رجب طیب اردوخن، رئیس جمهور ترکیه، ادعا کرده است: «از عفرین شروع کردیم تا قنبدیل نیز به پاکسازی این‌ها ادامه خواهیم داد.»

بیانیه مدیریت عفرین

مدیریت کانتون عفرین و فرماندهی آن، با برگزاری کنفرانسی خبری اعلام کردند که برای جلوگیری از بروز یک فاجعه انسانی آن‌ها غیرنظامیان ساکن در عفرین را از این شهر خارج کرده‌اند.

در بخشی از بیانیه مدیریت کانتون عفرین آمده است: «در ۵۸ روز گذشته مبارزان ما مقاومتی سترگ در مقابل دومین ارتش ناتو از خود نشان دادند. به اطلاع افکار عموم می‌رسانیم که با وجود تمام جنایت‌هایی که این نیروها انجام دادند (ما(خلق و مبارزین) با اراده‌ای پولادین علیه وحشی‌گری آن‌ها مقاومت کردیم. اما به این دلیل که ترکیه اشغال‌گر غیرنظامیان را آماج حملات خود قرار می‌داد و تنها در دو روز گذشته ۵۶ غیرنظامی جان خود را از دست دادند و به گونه‌ای برنامه‌ریزی شده شهر را تخریب می‌کرد، ما برای جلوگیری از فاجعه‌ای انسانی تصمیم گرفتیم که غیرنظامیان را از شهر خارج کنیم.»

فرماندهی یگان‌های مدافع خلق و یگان‌های مدافع زن با تأکید بر تداوم مقابله با نیروهای ارتش ترکیه و گروه‌های جهادی تصریح کرده‌اند که استراتژی خود را از جنگ جبهه‌ای به جنگ‌های نامنظم تغییر داده و نیروهای اشغال‌گر را در تمام نقاط اشغالی را هدف قرار خواهند داد.

صالح مسلم عضو کمیته روابط خارجی جنبش جامعه دموکراتیک، با انتشار پیامی در توئیتر خود اعلام کرده که عقب‌نشینی از یک جبهه جنگ به معنی شکست نیست.

مسلم در ادامه پیام خود افزوده است: «عقب‌نشینی از یکی از جبهه‌های جنگ به معنی شکست و عقب‌نشستن از جنگ نیست، بلکه جنگ و درگیری ادامه خواهد داشت و مردم کرد نیز به دفاع از خود در مقابل نسل‌کشی‌ای که برای آن‌ها طراحی کرده‌اند ادامه خواهد داد.»

گزارش دیده‌بان حقوق بشر سوریه

سازمان دیده‌بان حقوق بشر، هم‌زمان با اشغال عفرین، گزارش کرده که ظرف ۲۴ ساعت گذشته دست‌کم ۱۵۰ هزار غیرنظامی از بیم حملات ارتش ترکیه عفرین را به مقصد مناطق امن‌تر در شهبها و شمال حلب ترک کرده‌اند.

همچنین یکی از اعضای جمعیت هلال احمر کردستان در عفرین در گفتگو با شبکه دوم المان با فاجعه‌آمیز خواندن وضعیت عفرین از آواره شدن و فرار بیش از ۹۰۰ هزار غیرنظامی از کانتون عفرین سخن به میان آورده است.

«جمیله حما»، گفته است: «در سه روز آخر با هواپیمای جنگی غیرنظامیان را بمباران کردند، آن‌ها را گلوله‌باران کردند. مناطق مسکونی را بمباران کردند. مردم به هیچ‌وجه حاضر نبودند هستی و دار و ندار خود و خانه‌هایشان را ترک کنند. آن‌ها مجبور به فرار شدند. حین فرار باز بمباران شدند.»

به‌گفته این عضو جمعیت هلال احمر کردستان، نیروها و گروه‌های امدادی به دلیل حملات هوایی ارتش ترکیه قادر نبودند مجروحان را از زیر آوار بیرون کشیده و نجات دهند. به عنوان یک شاهد می‌گویم، گروه ما در تلاش بود تا مجروحان و پیکر قربانیان را از زیر آوار بیرون کشیده و بازگرداند اما جنگنده‌ها ما را بمباران کردند. ما خود را تا رفتن هواپیماهای شناسایی در میان درختان زیتون پنهان کردیم.

مواضع برخی دولت‌ها پس از اشغال عفرین

سازمان ملل تخمین می‌زند که نزدیک به ۱۰۰۰۰۰۰ نفر قبل از سقوط شهر عفرین بی‌خانمان شدند. وزارت خارجه آمریکا در بیانیه‌ای در ۱۹ مارس ۲۰۱۸ اعلام کرد: «به‌نظر می‌رسد که بیش‌تر جمعیت شهر عفرین که عمدتاً کرد هستند به دلیل تهدید حمله نیروهای ارتش ترکیه و اپوزیسیون مورد حمایت ترکیه شهر را ترک کرده‌اند. ما همچنین از گزارش‌هایی که درباره غارت داخل شهر عفرین منتشر شده نگران هستیم. ما همواره نگرانی عمیق خود را درباره وضعیت عفرین به مقامات ترک اعلام کرده‌ایم.»

اما این اظهارات ریاکارانه به‌نظر می‌رسد. چرا که آمریکا تاکنون نه تنها نظاره‌گر کشتار مردم عفرین بوده است، بلکه حتی اعتراضی نیز به این تجاوز آشکار ترکیه نکرده است. حتی در نشست شورای امنیت در اوایل حمله ارتش ترکیه به عفرین که به درخواست فرانسه تشکیل شد نماینده آمریکا شرکت نکرد و روسیه نیز آن را وتو کرد.

به گزارش خبرگزاری المان، مرکل روز چهارشنبه ۲۱ مارس، در سخنرانی خود در پارلمان فدرال المان (بوندستاگ) پیشروی ارتش ترکیه در مناطق کردنشین سوریه و عملیات نظامی علیه نیروهای یگاه‌های مدافع خلق را «غیرقابل قبول» خواند.

صدر اعظم المان گفت آنچه در عفرین رخ داد: «جائی که هزاران یا چندین هزار شهروند غیرنظامی تحت تعقیب قرار گرفتند و قربانی یا آواره شدند» حتی با ملاحظه منافع برحق امنیتی ترکیه نیز به هیچ وجه پذیرفتنی نیست و «آن را به شدت محکوم می‌کنیم.»

در حالی مرکل این انتقاد از ترکیه را به زبان آورده است که حدود سه ماه پیش دولت المان سلاح‌های مدرن از جمله تانک‌هایی را به ترکیه فروخت که از جمله با این تانک‌ها عفرین توپبارن شد و اکنون در عفرین مستقر هستند.

داعش در یک شبیخون کنترل منطقه‌ای در جنوب دمشق را در دست گرفت

به‌گزارش سازمان دیده‌بان حقوق بشر سوریه، گروه داعش در شبیخونی در جنوب شهر دمشق ده‌ها نفر از جنگجویان رژیم بشار اسد را کشت. همین منبع تصریح کرده است که در این شبیخون دست‌کم ۳۶ تن از نیروهای رژیم سوریه کشته و ده‌ها نفر دیگر زخمی یا اسیر شدند.

سازمان دیده‌بان حقوق بشر سوریه، تصریح کرده است که گروه داعش موفق شده کنترل یکی از محلات جنوبی شهر دمشق به نام «قدم» را در دست بگیرد. رامی عبدالرحمن، مدیر سازمان دیده‌بان حقوق بشر سوریه گفته است که جهادیون داعش شبیخون خود را از منطقه تحت کنترل خود به نام «حجرالاسود» آغاز کردند. حکومت بشار اسد برای بازپس گرفتن کنترل محله «قدم» نیروهای کمکی به آن منطقه اعزام کرده است.

گروه داعش با انتشار بیانیه‌ای، اعلام کرد که کنترل بخش اعظم منطقه «قدم» را در دست گرفته است. هفته گذشته در نتیجه توافق میان حکومت اسد و گروه «حیات تحریرالشام»، یکی از شاخه‌های قدیمی القاعده در سوریه، صدها نفر از جنگجویان اسلام‌گرا و جهادی به همراه خانواده‌هایشان از منطقه «قدم» خارج شدند. غالب این افراد به منطقه «ادلب»

منتقل شدند که همچنان از کنترل حکومت سوریه خارج است. نیروهای بشار اسد و متحدانش هم اکنون می‌کوشند در شرق پایتخت آخرین سنگرهای نیروهای مخالف اسلام‌گرا را از بین ببرند.

دیدهبان حقوق بشر سوریه می‌گوید، افراد گروه «دولت اسلامی» (داعش) که بخش کوچکی از اطراف دمشق را در اختیار دارند توانستند با بیرون راندن نیروهای دولتی سوریه، بخش «حی‌القدم» در همسایگی آن را نیز به کنترل خود در آورند.

به‌گزارش رویترز، دیدهبان حقوق بشر سوریه گفته است «حی‌القدم» ابتدا در اختیار شورشیان دیگر بود که با حمله نیروهای دولتی سوریه به تصرف آن‌ها در آمده بود.

بخش «حی‌القدم» در حومه جنوبی پایتخت سوریه قرار دارد و به غوطه شرقی که در آن نبرد نیروهای دولتی و شورشیان ادامه دارد، تعلق ندارد. «حی‌القدم» در نزدیکی اردوگاه پناهندگی «یارموک» متعلق به فلسطینی‌ها واقع است که در آغاز جنگ سوریه صحنه نبردهای خونین بود.

هفته گذشته مخالفانی که «حی‌القدم» از آغاز سال در کنترل آن‌ها بود، این بخش را ترک کرده و به منطقه مخالفان در شمال سوریه نقل مکان کردند. این اقدام در چارچوب توافق با نیروهای دولتی برای تخلیه این منطقه صورت گرفت و ارتش سوریه وارد این بخش شد.

داعش که بخش کوچکی از «حی‌القدم» را در اختیار داشت و هر از گاهی با گروه‌های دیگر نیز درگیر می‌شد حمله به این منطقه را آغاز کرد.

داعش در طول یک سال گذشته با حملات نیروهای دولتی سوریه مورد حمایت روسیه و ایران و از سوی دیگر حملات یگان‌های خلق روژآوا و عرب با پشتیبانی ائتلاف به فرماندهی حمایت آمریکا، مناطق اصلی تحت کنترل خود در سوریه را از دست داده است.

داعش در حال حاضر کنترل منطقه کوچک «حی‌القدم»، بخش‌های کوچکی از جنوب غرب سوریه و در نزدیکی مرز اردن و اسرائیل و همچنین دو بخش کوچک از صحرا در هر طرف رود فرات در نزدیکی مرز با عراق را در دست دارد.

سرهنگ رایان دیلون، سخنگوی ائتلاف بین‌المللی تحت رهبری آمریکا، اعلام کرد درگیری در عفرین توجه فرماندهی «نیروهای دموکراتیک سوریه» را از مبارزه با گروه تروریستی موسوم به حکومت اسلامی (داعش) منحرف کرده است.

به گزارش خبرگزاری روسی اسپوتنیک، سرهنگ دیلون خاطرنشان ساخت: «نیروهای دموکراتیک سوریه» که بخش اعظم فرماندهی آن را کردها تشکیل می‌دهد، حدود ۱۷۰۰ نفر از نیروهای خود را به حوالی عفرین منتقل کرده است. سخنگوی ائتلاف بین‌المللی افزود: «حالا امکانات ما برای اجرای عملیات شدید علیه داعش و وارد کردن فشار بر داعشی‌ها محدود شده است.»

تنش میان امریکا و ترکیه بر سر منبج

اکنون کارشناسان نسبت به تشدید تنش میان امریکا و ترکیه بر سر منبج که اردوخان آن را دومین هدف برای حمله ارتش ترکیه انتخاب کرده هشدار داده‌اند.

اکنون با اشغال عفرین، منطقه حوزه عملیات سپر فرات که در ماه مارس ۲۰۱۷ تحت کنترل نیروهای ارتش ترکیه و ارتش آزاد سوریه در آمد نفوذ ترکیه در این منطقه بیش‌تر شده است. جرابلس، الباب و عزاز توسط گروه‌های اداره می‌شوند که از سوی آنکارا گماشته شده‌اند. آنکارا ده‌ها هزار تن از آوارگان سوریه را در این مناطق جای داده و ممکن است در عفرین نیز چنین سیاستی را دنبال کند.

مولود چاوش‌اوغلو، وزیر خارجه ترکیه روز چهارشنبه ۲۱ مارس - اول فروردین، به رویترز گفته این کشور با امریکا بر سر شهر منبج، از مناطق مهم تحت کنترل نیروهای موسوم به یگان‌های مدافع خلق (ی.پ.گ)، شاخه نظامی حزب اتحاد دموکراتیک در شمال سوریه به «تفاهم» رسیده است.

چاوش‌اوغلو، در عین حال تأکید کرد که این به معنای دست یافتن به یک توافق نهایی نیست و تصمیم در این باره که پس از خروج شبه‌نظامیان کرد چه کسی کنترل منبج را در اختیار خواهد داشت بعداً گرفته می‌شود.

در حال حاضر نظامیان امریکائی، در این شهر مستقر هستند.

وزیر خارجه ترکیه بدون اشاره به جزئیات گفته است که تفاهم با امریکا درباره منبج باید الگوی برخورد با دیگر مناطق تحت کنترل کردهای سوریه در شمال این کشور باشد.

ظاهراً برنامه‌های نظامی ترکیه در این منطقه بسیار دامن‌دار است. خبرگزاری آناتولی به نقل از مولود چاوش‌اوغلو نوشت: «پس از منبج نوبت به شهرهای دیگر می‌رسد. فقط منبج و تنها عقب‌نشینی «ی.پ.گ» از این شهر کافی نیست.»

قرار بود وزیر خارجه ترکیه ۱۹ ماه مارس برای رایزنی درباره اوضاع سوریه و عراق با همتای امریکائی خود رکس تیلرسون ملاقات کند. این دیدار به دلیل برکناری غیرمنتظره تیلرسون لغو شد.

تجزیه سوریه

استفان دی میستورا، فرستاده سازمان ملل به سوریه درباره خطر تجزیه این کشور و نیز بازگشت گروه «دولت اسلامی» (داعش) هشدار داد.

دی میستورا در سخنانی در مؤسسه آموزش عالی ژنو گفت: «حقیقت این است که تجزیه نرم و درازمدت سوریه به نواحی تحت کنترل بازیگران مختلف در حال رخ دادن است و یک فاجعه خواهد بود. فاجعه‌ای نه فقط برای سوریه، که برای کل منطقه.»

او نقشه سوریه را با چند ناحیه به رنگ متفاوت در دست داشت که هر ناحیه در آن با رنگ متفاوت نشان‌دهنده مناطق نفوذ دیگر کشورها در سوریه بود و گفت: «این یعنی تک‌پارشدن، یعنی کشوری که تحت نفوذ و قدرت دیگر کشورها است.»

هم‌اکنون ائتلاف بین‌المللی ضد داعش و به‌ویژه امریکا و فرانسه، روسیه، ایران، اسرائیل، حزب‌الله لبنان، ترکیه و برخی کشورهای عربی حوزه خلیج فارس به ویژه عربستان در سوریه به دنبال افزایش نفوذ خود هستند. در این میان ترکیه کانتون عفرین را از کنترل کردهای شمال سوریه خارج کرده و پس از اشغال شهر عفرین قصد دارد عملیات نظامی را در سرتاسر مرز سوریه با این کشور ادامه دهد.

دی میستورا یکی از خطرات بالقوه را بازگشت داعش به قدرت دانست و گفت بدون راهحل سیاسی فراگیر برای مشارکت مطرودان صحنه سیاسی سوریه، به ویژه اهل سنت این کشور، «داعش باز خواهد گشت». او هزینه بازسازی سوریه را ۳۵۲ میلیارد دلار تخمین زد و گفت که نهادهای مالی بین‌المللی تنها در صورتی برای پرداخت وام جهت تأمین هزینه بازسازی آمادگی خواهند داشت که قانون اساسی جدیدی نوشته شود. او گفت بازیگران نظامی در سوریه به دنبال اعمال زور برای دستیابی به راهحل سیاسی نیستند، بلکه به خاطر منافع خود در این کشور حضور دارند.

شنغال

فعالیت‌های PKK طی چند سال اخیر در شنغال، همواره مورد توجه و نگرانی دولت ترکیه و سیاستمداران و سرویس‌های اطلاعاتی این کشور بوده است.

اردوخان گفته است که سنجار (شنغال) به «قندیل دوم» بدل شده و بن‌علی نیلدریم، نخست‌وزیر ترکیه نیز از مذاکره با عراق برای عملیات نظامی مشترک جهت بیرون‌راندن یگان‌های مدافع خلق در آن منطقه خبر داده است. داعش در سنجار دست به نسل‌کشی کرده‌ای ایزدی زد. حزب کارگران کردستان (پ.ک.ک) توانست محاصره سنجار به دست داعش را در هم بشکند. ایزدی‌ها در آن منطقه شوراهای خودآیین و نیز یگان‌های مدافع خلق تشکیل دادند. پس از آن‌که نیروهای ترکیه و شبه‌نظامیان ارتش آزاد سوریه شهر عفرین را اشغال کردند، رئیس‌جمهوری ترکیه به دنبال ادامه عملیات علیه «یگان‌های مدافع خلق» (ی.پ.گ) در سرتاسر مرز سوریه با ترکیه و سپس در سنجار (شنغال) عراق است. هم‌زمان شهروندان عفرین در پی غارت این شهر به دست شبه‌نظامیان ارتش آزاد در حال فرار از آن هستند.

رجب طیب اردوخان، رئیس‌جمهوری ترکیه دوشنبه ۱۹ مارس - ۲۸ اسفند در گردهمایی قضات و دادستان‌ها در آنکارا گفت: «دیروز با به کنترل درآوردن مرکز شهر عفرین مهم‌ترین گام را در عملیات شاخه زیتون برداشتیم. پس از آن به سمت منبج، عین العرب (کوبانی)، تل ابیض، رأس العین (سری‌کانی در حسکه) و قامشلی خواهیم رفت و این باریکه ترور را به طور کلی (از ی پ گ) پاکسازی خواهیم کرد.»

شهرهائی که اردوخان نامشان را بر زبان آورد، همگی در راستای مرز سوریه و ترکیه قرار دارند. قامشلی ۴۰۰ کیلومتری شرق عفرین است.

در پی ورود ارتش ترکیه به مرکز عفرین و کنترل کامل این کانتون شمال سوریه تمام نگاه‌ها، به شمال عراق دوخته شده است. طبق گزارشات ارتش ترکیه در حال آماده‌سازی برای انجام یک عملیات مشابه شاخه زیتون عفرین در شمال

عراق بوده و بر اساس سخنانی که اردوخان در تاریخ ۲۱ مارس ۲۰۱۸ - ۱ فروردین ۱۳۹۷ در کاخ ریاست جمهوری داشته نیروهای ارتش ترکیه علنا عملیات خود را در مناطق شمالی عراق علیه مواضع پ.ک.ک آغاز کرده‌اند. ولی با توجه به اظهارات مقامات ترکیه در خصوص عملیات احتمالی ارتش ترکیه در اقلیم کردستان بیش از هر منطقه دیگری منطقه شنگال هدف دولت‌مردان ترکیه بوده و حتی در اظهارات‌شان به شنگال بیش از قندیل تأکید شده است.

شنگال دومین مرکز بزرگ استان نینوا در عراق است در سال ۲۰۱۳، دارای ۴۰۰ هزار نفر جمعیت بوده است که در پی تحولات بسیار دردناک و نسل‌کشی در ۵ سال اخیر در این منطقه، اکنون جمعیت آن به ۹۰ هزار کاهش پیدا کرده است. این شهر مهم از سوی یگان‌های مدافع شنگال (YBS) در عراق و نیروهای پیشمرگه کرد، نیروهای رسمی اقلیم کردستان عراق کنترل می‌شود. بافت جمعیتی این شهر را اکثریت ایزدی‌های کرد به خود اختصاص می‌دهند که در کنار آنان عرب‌ها و سوریانی‌ها نیز از اقلیت‌های جمعیتی شنگال به حساب می‌آیند. گروه تروریستی دولت اسلامی عراق و شام (داعش) در آگوست ۲۰۱۴ این شهر را اشغال کرده و نزدیک به ۲ هزار ایزدی کرد را به قتل رساند. ایزدی‌ها بعد از آن به صورت‌های دسته‌جمعی مجبور به مهاجرت از شهر خود شده و ۵ ماه بعد از اشغال شنگال توسط داعش، نیروهای PKK عملیات آزادسازی این شهر را آغاز کردند که ۱ سال بعد در ۱۳ دسامبر ۲۰۱۵، شنگال از کنترل نیروهای داعشی آزاد شد.

شنگال در شمال عراق اهمیت ژئوپلیتیک بسیار زیادی دارد. کوه‌های شنگال در امتداد مرزهای سوریه - عراق کشیده شده‌اند و یک منطقه استراتژیک به شمار می‌آیند. شنگال یک باقی مانده پیشاتاریخی به حساب می‌آید که با توجه به موقعیت جغرافیایی این منطقه هنگام سیل به عنوان یک پناهگاه مورد استفاده قرار می‌گرفت. نیاز آبی بخش شمال عراق را کوه شنگال تأمین می‌کند. در میان رودهای دجله و فرات به عنوان یک فلات منحصر به فردی به حساب آمده و یک موقعیت بسیار مناسب برای گروه‌های چریکی جهت استفاده از پناهگاه و مواضع نظامی مختلف به حساب می‌آید. مرتفع‌ترین نقطه کوه شنگال به ۱ هزار و ۳۵۶ متر می‌رسد. شنگال در ۱۰۰ کیلومتری مرزهای ترکیه واقع شده و از استان شرناخ ترکیه ۱۳۰ کیلومتر فاصله دارد. شنگال که به آن سنجار نیز گفته می‌شود در ۱۳۰ کیلومتری غرب موصل، ۵۵ کیلومتری جنوب غرب تلعفر یک موقعیت ممتاز ژئوپلیتیک را دارا است که در زمینه‌های امنیتی و تجاری برای ۳ کشور ترکیه - سوریه - عراق اهمیت فوق‌العاده‌ای دارد.

در شرق شنگال تلعفر وجود دارد که اهمیت تلعفر و ترکمن‌های آن منطقه برای ترکیه بعد استراتژیکی شنگال برای کشور ترکیه را بیش از پیش می‌کند. هرچند در طول جنگ داعش در تلعفر تعداد ترکمن‌های این منطقه با کاهش روبه‌رو شده است ولی باز هم تلعفر را می‌توان یک شهر ترکمن‌نشین به حساب آورد و این برای ترکیه به خصوص با توجه به سیاست‌های کنونی حکومت ترکیه بسیار مهم به حساب می‌آید. از همین رو، مسأله تلعفر و اهمیتی که این منطقه برای ترکیه دارد اهمیت استراتژیکی شنگال را برای ترکیه بیش‌تر می‌کند.

از طرف دیگر یکی از مهم‌ترین نقاط حمایت‌های لجستیک صورت گرفته از نیروهای مدافع خلق کرد YPG در سوریه از طریق شنگال و مرز فیشخابور صورت می‌گیرد که در صورت کنترل شنگال توسط ارتش ترکیه، حمایت لجستیکی از نظامیان کرد سوریه نیز در ابعاد بسیار گسترده‌ای می‌تواند از سوی ترکیه مهار شود. از مرز فیشخابور همواره حمایت‌های لجستیکی، مهماتی، داروئی و غذایی و از منطقه شنگال و قندیل به شمال سوریه اعزام می‌شود که این مسأله باعث تقویت جبهه نظامیان کرد سوریه در برابر ارتش ترکیه نیز می‌شود که مهار این حمایت‌ها یکی دیگر از ابعاد اهمیت استراتژیکی شنگال برای ترکیه به حساب می‌آید.

ترکیه در سال جدید میلادی همزمان با آغاز عملیات‌ها در عفرین ریزنی‌های مختلف را با دولت مرکزی عراق در خصوص پاکسازی شنگال از نیروهای PKK آغاز کرده و همواره عراق را تهدید کرده است که در صورت عدم انجام عملیات در شنگال به تنهایی وارد عملیات در این منطقه خواهند شد. عملیاتی که از ۱۹ مارس ۲۰۱۸ شدت گرفته و روز ۲۱ مارس ۲۰۱۸، بعد از اظهارات اردوخان در آنکارا، رئیس ستاد فرماندهی نیروهای مسلح ترکیه با سفر به استان حکاری و دیدار از پایگاه مرکزی ۳۴. ارتش ترکیه در شمدینلی، به همراه هیئت بلند پایه نظامی به شمال عراق سفر کرده است. دیدار ژنرال هولوسی آکار از پایگاه نظامی ترکیه در شمال عراق احتمال آغاز یک عملیات دیگر برون مرزی توسط ارتش ترکیه این بار در شمال عراق را قوت بخشیده است.

در صورت انجام یک عملیات زمینی ارتش ترکیه در شنگال علاوه بر کمپ نظامی ارتش ترکیه در شمال عراق مرکز عملیات استان شرناخ خواهد بود. شرناخ که نزدیک ترین استان ترکیه به شنگال به حساب می‌آید ۱۳۰ کیلومتر با شنگال فاصله دارد که در صورت آغاز عملیات زمینی ارتش ترکیه مراکز سیلویی و جزیره به‌عنوان گذرگاه های مهم ارتش به حساب آمده و فیشخابور یک نقطه استراتژیک به حساب خواهد آمد.

در کنار تمام این‌ها ارتش ترکیه سالیان طولانی است که کمپ های نظامی متعددی در شمال عراق به وجود آورده است، هرچند تعداد نیروهای نظامی ارتش ترکیه در خاک شمال عراق همواره مورد بحث‌های ضد و نقیض بوده ولی بر اساس اطلاعات مختلف ترکیه نزدیک به ۳۰ هزار نیروی نظامی در شمال عراق دارد.

مراد چلیک، روزنامه‌نگار روزنامه وطن ترکیه، در ۱۶ دسامبر ۲۰۱۵ مقاله‌ای در این روزنامه منتشر کرده و در آن مقاله عنوان کرده بود: «نیروهای ارتش ترکیه از سال ۱۹۹۴ در شمال عراق حضور داشته و تیم‌های نظامی حتی در اربیل، سلیمانیه، زاخو، دهوک، عامودی، بعشیکه و ... دارد. نیروهای موسوم به تیم‌های ارتباط ترک (TIT) اکثریت از نیروهای ویژه ارتش ترکیه تشکیل شده و در طول این سال‌ها فعالیت‌های مختلفی در شمال عراق داشته اند.» این حضور نظامی گسترده ارتش ترکیه در اقلیم کردستان یکی دیگر از فاکتورهای ارتش ترکیه در حمله احتمالی به شنگال خواهد بود.

دولت ترکیه حقوق صدها هزار نفر را پایمال کرده است

سازمان ملل متحد با محکوم کردن دولت ترکیه به خاطر نقض حقوق بشر می‌گوید که از کودتای نافرجام تابستان ۲۰۱۶ به بعد، و با تمدید وضعیت اضطراری، حقوق صدها هزار نفر در این کشور پایمال شده است. شماری از این افراد تحت شکنجه قرار گرفته‌اند و ده‌ها هزار نفر بیکار شده‌اند.

روز سه‌شنبه ۲۰ مارس - ۲۹ اسفند، کمیساریای عالی حقوق بشر سازمان ملل با انتشار گزارش خود در باره وضعیت ترکیه طی سال ۲۰۱۷، اعلام کرد که تمدید منظم وضعیت اضطراری، راه را برای نقض حقوق بشر در این کشور هموار کرده است. شکنجه، بازداشت غیرقانونی، اخراج از کار، ممنوعیت خروج از کشور و محدودیت جابه‌جائی در موارد بسیار زیاد اعمال شده است.

وضعیت اضطراری نخستین بار چند روز بعد از کودتای ۱۵ ژوئیه ۲۰۱۶ اعلام شد. رجب طیب اردوخان مسؤولیت این کودتای شکست‌خورده را به گردن مخالف بزرگ خود، فتح‌الله گولن انداخت و بلافاصله «پاکسازی» های عظیمی را در دستگاه دولت آغاز کرد.

زید رعد حسین، کمیسر عالی حقوق بشر سازمان ملل گفت: «ارقام حیرت‌انگیزند: طی هجده ماه وضعیت اضطراری نزدیک به ۱۶۰ هزار نفر بازداشت شده‌اند. ۱۵۲ هزار کارمند دولت اخراج شده‌اند، تعداد زیادی از آموزگاران، قضات

و وکلا یا تحت پیگرد قرار گرفته یا از کار برکنار شده‌اند. روزنامه‌نگاران را دستگیر، رسانه‌ها را بسته و سایت‌های اینترنتی را فیلتر کرده‌اند.» وی افزود: «کاملاً روشن است که از وضعیت اضطراری در جهت محدودیت آزادی و حقوق شهروندان سوءاستفاده شده است.»

زید رعد حسین پذیرفت که کودتای سال ۲۰۱۶، برای دولت وضعیت دشواری ایجاد کرد ولی با این حال تعداد دفعات تمدید وضعیت اضطراری و همچنین عدم تناسب میان این تصمیم‌ها و میزان واقعی خطر، حاکی از آن است که تمدید وضعیت اضطراری عملاً ابزاری برای خفه کردن هر نوع انتقاد و نارضایتی بوده است.

این گزارش می‌گوید شمار تخلفات و گستره احکام اضطراری، و همچنین عدم ارتباط بین این احکام و آنچه «تهدید ملی» عنوان می‌شود، نشان می‌دهد که دولت از قدرت وضعیت فوق‌العاده برای خاموش کردن هر نوع انتقاد یا مخالفتی استفاده کرده است.

زید رعد حسین «یکی از نگران‌کننده‌ترین بخش‌های این گزارش» را شیوه‌ای دانست که در آن «مقام‌های ترکیه حدود ۱۰۰ زن بارداری یا زنانی که تازه نوزاد خود را به دنیا آورده بودند را اغلب به دلیل آن‌که همسران‌شان مظنون به ارتباط با سازمان‌های تروریستی بودند، بازداشت کردند.» برخی از این زنان با کودکان خود بازداشت شدند و برخی دیگر به شکل خشونت‌باری از نوزادان خود جدا شدند.

کمیسر عالی حقوق بشر سازمان ملل چنین اقدامی را «ظالمانه و کاملاً بی‌رحمانه» خواند و گفت: «این اقدامات، به هر دلیلی که صورت گیرد مطمئناً به بهبود امنیت کشور کمک نمی‌کند.»

گزارش سازمان ملل، همچنین از بازداشت ۳۰۰ روزنامه‌نگار و بسته شدن بیش از ۱۰۰ هزار سایت اینترنتی در سال گذشته در ترکیه نوشته است.

همچنین شکنجه و بدرفتاری در بازداشت، از جمله ضرب و شتم، تجاوز جنسی، شوک الکتریکی و شبیه‌سازی خفه شدن با آب در بازداشتگاه‌های پولیس، ژاندارمری، پولیس نظامی و نیروهای امنیتی بخش دیگری از گزارش را تشکیل می‌دهند.

سازمان ملل، همچنین نقض مداوم حقوق بشر در جنوب شرق ترکیه، منطقه‌ای که بیش‌ترین ساکنان آن کردها هستند را مورد توجه قرار داده است.

یک سال پیش نیز کمیساری عالی حقوق بشر سازمان ملل در گزارشی درباره وضعیت حقوق بشر در ترکیه گفته بود که بین ژوئیه ۲۰۱۵ تا دسامبر ۲۰۱۶ در جریان عملیات امنیتی در این منطقه، دولت ترکیه دست به «تخریب عظیم، کشتار و بسیاری دیگر از موارد نقض جدی حقوق بشر» زده است.

خواننده مشهور ترکیه به جرم «توهین به اردوخان» به زندان محکوم شد

زحل اولجای خواننده سرشناس ترکیه - عکس از صفحه رسمی او در فیس‌بوک

روزنامه «حریت» چاپ ترکیه روز پنجشنبه گذشته در گزارشی نوشت یک خواننده مشهور ترک به جرم توهین به رجب طیب اردوخان رئیس جمهوری آن کشور در دادگاه به ۱۰ ماه حبس محکوم شده است.

به گزارش خبرگزاری رویترز، «زحل اولجای» متهم به تغییر شعر یکی از ترانه‌هایش و گنجاندن نام اردوخان در آن و توهین به او شده و همزمان با حرکات دست به او بی‌احترامی کرده است.

در تصاویر ویدئویی اولجای در حال خواندن ترانه شنیده می‌شود که می‌گوید: رجب طیب اردوخان تو خالی و سراسر دروغ است، زندگی به سر می‌رسد و تو خواهی گفت رویائی در سر داشتم.

حریت می‌نویسد، این خواننده سرشناس در شهادت خود در دادگاه اتهام توهین به رئیس جمهوری را رد کرده و گفته نام اردوخان را برای اصلاح قافیه شعر گنجانده و قصد توهین نداشته است.

توهین به رئیس جمهوری در ترکیه جرم است و می‌تواند تا حداکثر ۴ سال زندان در پی داشته باشد. به نوشته رویترز وکلای اردوخان تا کنون از ۱۸۰۰ نفر به همین دلیل شکایت کرده‌اند.

زحل اولجای پیشتر در سال ۲۰۱۰ میلادی نیز به جرم توهین به یک مسئول خدمات عمومی به پرداخت ۱۰ هزار و ۶۲۰ لیره ترک (معادل ۲ هزار و ۷۰۸ دلار آمریکا) جریمه نقدی محکوم شده بود.

ترکیه به خاطر بازداشت روزنامه‌نگاران محکوم شد

دادگاه حقوق بشر اروپا، پس از رسیدگی به شکایت دو روزنامه‌نگار بازداشت شده در ترکیه رأی به محکومیت این کشور داد. پس از کودتای نافرجام تابستان ۲۰۱۶ در ترکیه هزاران نفر از جمله صدها فعال رسانه‌ای و حقوق بشری بازداشت شدند.

قاضیان دادگاه حقوق بشر اروپا مستقر در استراسبورگ فرانسه شکایت دو روزنامه‌نگار علیه دولت ترکیه را موجه تشخیص دادند و بازداشت آنها پس از کودتای نافرجام ۱۵ ژوئیه ۲۰۱۶ را نقض آزادی بیان و عقیده اعلام کردند.

وبسایت «تاگس شاو»، پایگاه اینترنتی شبکه یک تلویزیون آلمان سه‌شنبه ۲۰ مارس - ۲۹ اسفندماه، گزارش داد که دادگاه حقوق بشر اروپا، دولت ترکیه را به پرداخت ۲۱ هزار و ۵۰۰ یورو غرامت به هر یک از این دو روزنامه‌نگار محکوم کرده است.

مهمت آلتان، استاد اقتصاد و روزنامه‌نگاری و شاهین آلیای، خبرنگار روزنامه «زمان» ماه گذشته در دادگاهی در استانبول به حبس ابد محکوم شدند. خبرگزاری سی‌ان‌ان ترک سه روز پیش گزارش داد که آلیای به شکل مشروط آزاد شده و در بازداشت خانگی به سر می‌برد.

حکم محکومیت این دو روزنامه‌نگار در حالی صادر شد که دادگاه قانون اساسی ترکیه چند روز پیش از آن بازداشت آنها را نقض حقوق شهروندی و آزادی بیان و عقیده اعلام کرده بود.

دادگاه حقوق بشر اروپا ضمن محکوم کردن پیگرد قضائی روزنامه‌نگاران در ترکیه تأکید کرده که انتقاد از دولت نمی‌تواند حمایت از تروریسم و انمود شود.

مهمت آلتان پیش از بازداشت در یک شبکه تلویزیونی نیز برنامه اجرا می‌کرد. این فرستنده همچون روزنامه «زمان» پس از کودتای نافرجام دو سال پیش بسته شد.

دولت ترکیه پس از کودتای نافرجام بازداشت‌ها و پاکسازی‌های گسترده‌ای را آغاز کرد که با انتقادهای شدید داخلی و بین‌المللی روبرو شد. انجمن روزنامه‌نگاران ترکیه می‌گوید پس از کودتای نافرجام حدود ۱۳۰ رسانه در این کشور تعطیل و نزدیک به ۱۶۰ روزنامه‌نگار بازداشت شده‌اند که تعداد زیادی از آن‌ها هنوز در زندان به سر می‌برند. دولت ترکیه تا کنون به حکم دادگاه حقوق بشر اروپا واکنشی نشان نداده است. مطابق گزارش‌های کمیته محافظت از روزنامه‌نگاران، ترکیه در سال ۲۰۱۷ برای دومین سال پیاپی با ۷۳ روزنامه‌نگار بازداشتی بزرگترین زندان روزنامه‌نگاران در جهان بوده است.

بسیاری از ساکنان عفرین برای نجات جان خود ناچار به گریز از شهر شده‌اند

قانون جدید مطبوعات

پارلمان ترکیه قانونی را تصویب کرد که بر مبنای آن کنترل بر رسانه‌های اینترنتی در این کشور افزایش می‌یابد. به این ترتیب بر قدرت اجرائی «شورای عالی رادیو و تلویزیون ترکیه» نیز افزوده می‌شود. نمایندگان اپوزیسیون ترکیه و خبرنگاران این کشور نسبت به قانونی هشدار می‌دهند که عصر چهارشنبه ۲۱ مارس - ۱ فروردین در پارلمان این کشور تصویب شد و بر اساس آن کنترل بر رسانه‌های اینترنتی در این کشور افزایش می‌یابد. «شورای عالی رادیو و تلویزیون ترکیه» (RTÜK) از این پس اجازه دارد جلوی فعالیت هر رسانه اینترنتی در این کشور را، که به تشخیص این نهاد خلاف قوانین ترکیه عمل کند، بگیرد. بر مبنای این قانون از این پس کلیه شبکه‌های آنلاین ترکی و بین‌المللی که خواستار فعالیت در ترکیه هستند باید تقاضای فعالیت خود را به شورای عالی رادیو و تلویزیون این کشور تحویل دهند و اجازه فعالیت بگیرند. منتقدان در ترکیه بر این نظرند که دولت این کشور می‌کوشد برای دوره انتخابات آتی پارلمانی که قرار است سال آینده برگزار شود، کنترل خود را بر رسانه‌ها افزایش دهد. عصمت دمیردوغان، عضو حزب جمهوری‌خواه خلق (CHP) و از اعضای «شورای عالی رادیو و تلویزیون ترکیه»، گفته است که هدف حزب حاکم «عدالت و توسعه» کنترل بیشتر بر تولیدات صوتی و تصویری در اینترنت است. گارو پایلان، عضو حزب دموکراتیک خلق‌ها (HDP) که در ترکیه به عنوان حزب کردها شناخته می‌شود، هشدار داد که بر مبنای این قانون احتمال بسته شدن پلتفرم‌هایی مانند نت‌فلیکس و یوتیوب در صورت انتقاد به رجب طیب اردوخان، رئیس جمهوری ترکیه، وجود دارد. این عضو حزب دموکراتیک خلق‌ها در ادامه گفت که به این ترتیب ترکیه می‌تواند در ارتباط با آزادی مطبوعات «به جمع کشورهای چپ‌گرا شمالی» بپیوندد. تصویب قانون جدید تشدید کنترل فعالیت‌های اینترنتی در ترکیه در حالی انجام گرفته که گفته می‌شود به زودی شبکه خبری «سی‌ان‌ان ترک» و روزنامه «حریت» ترکیه که هنوز تا حدودی گزارش‌هایی بی‌طرفانه ارائه می‌کنند، فروخته خواهند شد.

این دو رسانه به همراه شبکه تلویزیونی «کانال د» و «آژانس خبری دوغان» (DHA) به غول رسانه‌های «هولدینگ دوغان» تعلق دارند. بنابر گزارش‌ها، شبکه خبری «سی‌ان‌ان ترک» و روزنامه «حریت» به قیمت یک میلیارد و ۱۰۰ میلیون دالر احتمالاً به شرکت «دمیراورن» فروخته خواهد شد. هولدینگ خانوادگی «دمیراورن» به حزب حاکم عدالت و توسعه نزدیک است.

قدری گورسل، تحلیل‌گر معروف رسانه‌های ترکیه، با انتقاد از فروش روزنامه «حریت» به شرکت «دمیراورن» نوشته است: «با این اقدام ... صنعت رسانه‌های ترکیه زیر کنترل سیاسی مستقیم پرزیدنت اردوخان در خواهد آمد.» یکی از خبرنگاران «دوغان هولدینگ» نیز نسبت به این اقدام هشدار داده و گفته است که به این ترتیب در آینده «حدود ۹۰ درصد رسانه‌های ترکیه زیر کنترل دولت قرار خواهد گرفت.»

همچنین سازمان گزارشگران بدون مرز در بیانیه‌ای اعلام کرده است که خرید روزنامه «حریت» و شبکه «سی‌ان‌ان ترک» از سوی هولدینگ دمیراورن، به معنی «مرگ تکنرگرائی مطبوعاتی در ترکیه» است و پس از آن نشریات مختلف در این کشور در خدمت تبلیغ برای دولت خواهند بود.

عید نوروز علیه حکومت ترکیه

ده‌ها هزار تن از شهروندان کرد جشن نوروز خود در شهر دیاربکر را به یک تظاهرات بزرگ ضد عملیات نظامی دولت ترکیه طی دو ماه گذشته علیه کردهای شمال سوریه تبدیل کردند. آن‌ها هشدار دادند: ادامه عملیات نظامی موسوم به «شاخه زیتون» ارتش ترکیه در شمال سوریه، خشونت را به آنکارا باز می‌گرداند.

به گزارش «رویترز» هزاران نفر از کردهای ترکیه در مراسمی که به مناسبت نوروز در دیاربکر واقع در جنوب شرقی ترکیه برگزار کرده بودند، گفتند: اگر آنکارا عملیات نظامی در سوریه را ادامه دهد، خطر خشونت داخلی در ترکیه را افزایش می‌دهد.

برگزاری نوروز در دیاربکر، تنها چند روز پس از اشغال عفرین توسط ارتش ترکیه، نخستین اعتراض عمومی گسترده به اقدام نظامی این کشور علیه یگان‌های مدافع خلق در سوریه است که ترکیه آن‌ها را بخشی از حزب کارگران کردستان ترکیه می‌داند.

زنان و مردان جوان در شهری که هنوز زخم‌های تهاجم وحشیانه ارتش و نیورهای امنیتی ترکیه در آن پیداست، دست در دست هم در یک هوای گرم بهاری همراه با موسیقی کردی رقصیدند و نام عفرین و عبدالله اوجان رهبر زندانی حزب کارگران کردستان را فریاد زدند.

تظاهرات سیاسی در ترکیه پس از کودتای ۲۰۱۶ و تداوم شرایط فوق‌العاده به شدت محدود شده است. صدها نفر در دیاربکر و سراسر ترکیه پیش از برگزاری جشن نوروز به اتهام برنامه‌ریزی برای تظاهرات غیرقانونی دستگیر شدند. کردها در جنوب شرق ترکیه یک پنجم جمعیت این کشور را تشکیل می‌دهند. جشن نوروز، آغاز سال نو در بهار، از سال‌ها پیش یک نشانه مقاومت و اعتراضی برای آن‌ها به شمار می‌آید. از زمان قیام پ.ک.ک در ۴۰ سال گذشته بارها این مراسم به خشونت کشیده شده است.

خشونت در دیاربکر پس از آتش‌بس میان پ.ک.ک و ارتش ترکیه از سال ۲۰۱۵ کاهش یافت. با این حال در جنگ تحمیلی دولت و ارتش ترکیه با به پ.ک.ک مرکز تاریخی دیاربکر در منطقه سور که توسط دیوارهای رومی محاصره شده، تخریب شد و حالا ویرانه و متروک باقی مانده است.

جشن نوروز در دیاربکر ترکیه ۱ فروردین ۹۷

ضیا پیر عضو حزب دموکراتیک خلق‌ها و نماینده مجلس می‌گوید: «اگر این اتفاق رخ دهد، تنها موجب اختلال عاطفی میان کردها و ترکیه نخواهد شد، بلکه ابعاد بیشتری خواهد داشت. هیچ‌کدام از ما نمی‌خواهیم این وضعیت را ببینیم.» بسیاری از کردها در ترکیه ارتباط نزدیکی با یگان‌های مدافع خلق و درگیری‌های مرزی دارند. یک زن حاضر در این تظاهرات گفت: دخترش پس از بازداشت و شکنجه در زندان دانشگاه را ترک کرد و به یگان‌های مدافع خلق پیوست تا در سوریه و عراق علیه دولت اسلامی - داعش بجنگد - و آنجا کشته شد. این زن که حاضر به گفتن نامش نشد، گفت که فرزند عمویش نیز به عفرین رفته و از سرنوشت او بی‌خبر است. او گفت: «من و بچه‌های دیگر من به مبارزه ادامه خواهیم داد، حتی اگر کشته شویم.» پیر گفت: هیچ توجیهی برای حضور نظامی ترکیه در شمال سوریه وجود ندارد. جابه‌جایی ۲۰۰ هزار تن در عفرین و غارت اموال مردم توسط اعضای ارتش آزاد سوریه به عنوان متحدان ارتش ترکیه نشان داد «آنچه که ترکیه در عفرین انجام داد نه فقط خلاف اصول حقوقی بلکه خلاف اصول انسانی است.» بردان اوزتورک یکی دیگر از سیاستمداران حزب دموکراتیک خلق‌ها هم از بی‌اعتنائی جامعه جهانی نسبت به آنچه که او اشغال عفرین خواند، انتقاد کرد. حاضران با تکان دادن پرچم‌های سبز و بنفش حزب دموکراتیک خلق‌ها از سخنان او به وجد آمدند. طارق دلگیران، کشاورز ۵۲ ساله‌ای که از بسمیل یکی از منطقه‌های دیاربکر به جشن آمده هم می‌گوید: عفرین به کردها تعلق دارد اما ترکیه آن را اشغال کرده است. صدها هزار نفر فرار کرده‌اند، امریکا، بریتانیا و فرانسه هیچ‌کاری نکردند. من اعتقاد به غرب را از دست دادم.»

نابودی آثار تاریخی توسط ارتش ترکیه و نیروهای وابسته به آن

همان‌طور که در ابتدای این مطلب اشاره کردیم یکی از اولین اقدامات نیروهای ارتش آزاد تخریب مجسمه کاوه آهنگر یکی از نمادهای اسطوره‌ای در شهر عفرین بود. کاوه نماد مقاومت و آزادی است. یکی از اولین اقدامات جت‌های جنگنده ارتش ترکیه در هفته اول عملیات در عفرین، تخریب معبد ۳۰۰۰ ساله‌ای بود که از ۱۳۰۰ قبل از میلاد تاکنون وجود داشته است. از بین بردن میراث فرهنگی عفرین و نابودی هویت قومی آن اعتراض بین‌المللی را به همراه داشته است.

نیروهای ارتش ترکیه و ارتش آزاد سوریه، به محض ورود به شهر عفرین، با ضرب و شتم و کشتار شهروندان، مغازه‌ها و اموال عمومی را غارت کردند و مجسمه کاوه آهنگر را نیز با خشم پائین کشیدند. کاری که در گذشته طالبان افغانستان و داعش بارها انجام داده‌اند نقطه اشتراک همه نیروهای ارتجاعی دولتی و غیردولتی را نشان می‌دهد. بنابراین، یکی از ویژگی‌های ایدئولوژیکی گروه‌ها و دولت‌های اسلامی آزادی‌ستیزی، زن‌ستیزی و خشونت و جنگ‌طلبی، اعمال تروریستی و در عین حال نابودی آثار تاریخی است.

این پدیده عجیب قرن بیست و یکم با هر آنچه رنگ و بویی از تمدن داشت، دشمنی ورزید و بسیاری از آثار هویتی برجای مانده را از فرهنگ مردم سوریه و عراق نابود ساخت.

تروریست‌های داعش از زمان اعلام آغاز خلافت خود در ماه‌های پایانی سال ۱۳۹۲ تا آبان ماه امسال که آخرین پایگاه خود را در شهر ابوکمال در سوریه از دست دادند، بسیاری از آثار تاریخی برجای مانده در سوریه و عراق را به ویرانه تبدیل و با خاک یکسان کردند.

داعش در مدت تسلط خود بر مناطقی از عراق و سوریه، در اقدام ضد انسانی با هجوم به موزه‌ها و مکان‌های تاریخی، بسیاری از اشیای باستانی را با پتک جهل و نادانی خود نابود کرد.

داعش بسیاری از مکان‌های تاریخی را پس از تخریب و آسیب‌های غیرقابل جبران به پایگاهی برای انجام اعمال تروریستی خود تبدیل کرد و علاوه بر جنایات بسیار مهم‌ترین آثار تاریخی تمدن بشری ارزشمند و با قدمت را ویران ساخت.

ورود عناصر داعش به هر شهر پس از تجاوز به جان و مال ساکنان منطقه، با تخریب آثار تاریخی و ملی همراه بوده است. داعش در کارنامه سیاه ویران‌گری‌های خود از جمله حمله به آثار باستانی تخریب مقبره یونس نبی، موزه نینوا، شهر باستانی نمرود، شهر باستانی هنرا، تصرف پالمیرا و نابودی آثار باستانی این شهر را ثبت کرده است. داعش در سال ۱۳۹۲، مقبره یونس نبی در شهر موصل عراق را به طور کامل منفجر کردند. پس از آن در اسفند ماه سال ۹۳ به موزه تاریخی شهر نینوا یورش برده و در ویدئویی چگونگی تخریب تندیس‌های تاریخی این موزه در موصل را به تصویر کشیدند.

آنان با نیشه، چکش و پرتاب آثار تاریخی از ارتفاع بلند، تندیس‌های ارزشمند را خرد کرده و ویران ساختند. برخی از این تندیس‌ها، به قرن هشتم پیش از میلاد تعلق داشت. موزه نینوا آثار ارزشمندی از موزه‌های جهان را در خود جای داده بوده که اینک از بین رفته است.

در همین زمان، داعش با هدف آنچه «مبارزه با بت‌پرستی» می‌خواندند، با بولدوزر و مواد منفجره، باقی مانده‌های شهر باستانی نمرود را از بین بردند. این شهر آشوری باستانی که در ساحل رود دجله قرار گرفته، توسط نخستین پادشاه آشوری ساخته شد و به قرن سیزدهم قبل از میلاد تعلق داشت. نمرود، نگین تمدن آشوری شناخته می‌شد. سازمان یونسکو تخریب شهر نمرود را جنایت جنگی خواند.

شهر باستانی هترا هم که متعلق به دوره اشکانیان بود زیر یورش داعش در اسفند ماه ۹۳ از بین رفت. این اقدام باعث خشم و تأثر بسیاری از باستان‌شناسان شد.

هترا با معماری ویژه در استان نینوا قرار داشت. این شهر آثار بسیاری از سه نوع تمدن ایرانی، یونانی و رومی را در خود جای داده و از معدود آثار برجای مانده از دوره اشکانی بود.

اندکی بعد یعنی در اردیبهشت ۹۴، شهر باستانی پالمیرا به دست داعش افتاد. فرمانده عملیات داعش در باره شهر باستانی پالمیرا در یک شبکه رادیویی در سوریه گفت: «ما آن‌طور که بسیاری فکر می‌کنند با بولدوزر به این شهر حمله نمی‌کنیم، ما این شهر باستانی را ویران نمی‌کنیم، اما مجسمه‌های موجود در آن را که گمراهان پرستش می‌کردند، بودر خواهیم کرد.»

پالمیرا آزاد شد اما بدون آثار تاریخی‌اش. این شهر که بقایای شکوه تاریخی دو هزار ساله بود در زمان تسلط داعش بسیاری از بناهای خود را از دست داد و ساکنان آن آواره و قربانی شدند.

تروریست‌ها در زمان اشغال، آمفی تئاتر پالمیرا را به صحنه‌ای برای نمایش اعدام‌های عمومی خود تبدیل کرده بودند و «خالد الاسعد» باستان‌شناس و رئیس سابق آثار باستانی این شهر را کشتند. معبد‌های دو هزار ساله پالمیرا که قدمت آن به سال ۲۰۰ سال پس از میلاد می‌رسید نیز منفجر شد. پالمیرا به «عروس کویر» شهرت داشت.

آثار تاریخی با قدمت هشت هزار ساله در منطقه صالحیه در حومه دیرالزور سوریه نیز از دست داعش در امان نماند و این گروه تروریستی ویدئویی منتشر کرد که در آن اعضای داعش در حال تخریب مجسمه‌ها و آثار تاریخی در غرب شهر بوکمال بودند. صالحیه در مسیر جاده ابریشم قرار گرفته و از مناطق تاریخی بین‌النهرین به شمار می‌رفت.

موزه موصل که دومین موزه بزرگ عراق به شمار می‌رفت زیر پتک و مته‌های برقی تروریست‌های داعش به ویرانه‌ای دیگر تبدیل شد. این موزه آثار تاریخی ارزشمندی که از شهرهای هترا و نینوا به دست آمده را در خود جای داده بود. کتاب و دست‌نوشته‌های کتابخانه ملی موصل هم به این بهانه که با آموزه‌های دین اسلام مطابقت ندارد به آتش کشیده شد.

تخریب قبور مسلمانان و دیگر مذاهب، تخریب قبور تاریخی و مذهبی در سوریه، نیش قبور متبرکه پیامبرانی همانند یونس، جرجیس و شیث، غارت و ویرانی تل عجاجه و تل براك در شمال شرقی سوریه که دارای عتیقه‌های باستانی سه هزار ساله بوده، غارت و تخریب شهر ۲۷۰۰ ساله خُرساباد در شمال عراق، یورش به منطقه راکا در شهر سوریه و تخریب مجسمه‌های ورودی شهر باقی مانده از عصر آهن از دیگر اعمال وحشیانه داعش در تخریب آثاری ملی و فرهنگی اقوام بود.

داعش برای قلع و قمع آثار باستانی و از بین بردن نشانه‌های هویت فرهنگی مردمی مانند آشوری‌ها، کلدانی‌ها، ایزدی‌ها، کردها و غیره دلایل واهی چون بت‌شکنی و از بین بردن آثار بت‌پرستی را مطرح می‌ساخت. البته آن‌ها این اقدام خود را یک سنت محمدی می‌دانند. از سوی دیگر، آن‌ها به بهانه آن‌چه بت‌شکنی می‌خواندند، سوده‌های دیگری از طریق قاچاق و فروش عتیقه از موزه‌ها و سایت‌های باستانی سوریه و عراق کسب می‌کردند. این گروه از این راه به دنبال تأمین مالی برای ادامه تروریسم خود بودند.

به جز داعش اقدام طالبان در افغانستان نیز در تاریخ ماندگار شده است. طالبان مجسمه‌های باقی مانده از قرن ششم و متعلق به بودا در بامیان را در سال ۲۰۰۱ میلادی تخریب کرد. این رفتارها را در طول جنگ‌های قرن‌های هشتم و سیزدهم میلادی، جنگ‌های صلیبی و جنگ داخلی انگلستان شاهد دیده شده است.

بسیاری از تاریخ‌شناسان و تحلیل‌گران سیاسی حمله‌های داعش به اماکن باستانی را حمله‌ای وحشیانه به حافظه جمعی انسان قلمداد می‌کنند.

اشیا و آثار باستانی نابوده شده در عراق و سوریه میراث جهانی بود که کارشناسان یونسکو بارها نسبت به نابودی آن‌ها ابراز نگرانی کردند. تخریب آثار ارزشمند تاریخی به دست تروریست‌های داعش و انتشار ویدئو و تصاویر این اقدام خشم مجامع فرهنگی، باستان‌شناسان و علاقه‌مندان به حفظ آثار تاریخی در سطح بین‌المللی را در پی داشت.

اقدامات تخریب‌گرانه داعش باعث شد تا شورای امنیت سازمان ملل در فروردین سال گذشته قطعنامه‌ای تصویب کند. بر این اساس جامعه جهانی ملزم شد تا ضمن حمایت از میراث فرهنگی، در مقابل تخریب و قاچاق این آثار در شرایط جنگ مسلحانه توسط گروه‌های تروریستی واکنش نشان دهد.

در بخشی از این بیانیه آمده است: چنانچه این گروه‌ها علیه میراث فرهنگی اقدام مسلحانه کنند به مثابه جنایت علیه بشریت تلقی شده و شورای امنیت حق دارد برای مقابله اقدام نظامی کند.

داعش با تخریب آثار باستانی به دنبال تثبیت خود بود و به جز بهره‌برداری‌های اقتصادی از غارت آثار تاریخی به دنبال ایجاد تفکرات و رفتارهای تازه بر اساس اعتقادات مذهبی خود بود. شاید داعش به پایان راه خود برسد اما زخم‌هایی که مانند دیگر همفکرانش بر پیکر جوامع و پیکر آثار تاریخی و گردشگری که در عراق و سوریه از بین برد، همچون زخمی بر پیکر تمدن و تاریخ بشر باقی خواهد ماند.

روایه‌های خطرناک رجب طیب اردوخان

روایه‌های خطرناک رجب طیب اردوخان بسیار خطرناک است به ویژه روایاتی که همراه با حمایت از تروریسم در منطقه باعث شده است این کشور دچار انواع مختلفی از بحران‌ها شود، بحران‌هایی که تا دهه‌ها گریبانگیر ترکیه خواهد بود.

ترکیه که تا قبل از بحران سوریه از موقعیت توریستی بسیار مطلوبی برخوردار بود و اکثر توریست‌ها را به سوی خود جلب می‌کرد؛ هم‌اکنون با بحران امنیتی و مشکلات توریستی مواجه شده و ضربات مهلک اقتصادی را در این زمینه تحمل می‌کند؛ اما علت کشیده شدن بحران‌ها به داخل ترکیه چیست؟

ترکیه که خود را حامی و رهبر و نماینده اهل سنت در منطقه می‌داند، در جریان بحران‌های منطقه و به‌ویژه بحران در سوریه تلاش کرد تا میدان بازی را در اختیار گرفته و خود را به بازیگر اصلی صحنه سوریه تبدیل کند ولی به دلیل حمایت از گروه‌های تروریستی مذهبی برای مبارزه با بشار اسد و آموزش آن‌ها در داخل خاک خود؛ بحرانی فراگیر برای مردم ترکیه ایجاد کرد. هنگامی که آموزش همین گروه‌های مخالف حکومت سوریه در داخل ترکیه باعث گردید دیگر نمی‌توان یک دیوار چینی دور آن‌ها کشید و نگذاشت در داخل ترکیه دست به فعل و انفعالی بزنند. بنابراین اقدامات جنگ‌طلبانه و خشونت‌طلبانه حکومت و ارتش ترکیه در سرکوب مردم کرد و دیگر بحران‌هایش و همچنین تقویت گرایش‌های فاشیستی بر علیه مردم کرد در ترکیه و منطقه باعث گردید تا با اعتراض شدید شهروندان کرد ترکیه مواجه گردد، بلکه احساسات ملی‌گرایانه و فاشیستی ترک را نیز به شدت تحریک کرده و باعث شده تا مردم کرد از این اقدامات حکومت ترکیه متنفر شوند.

کودتای «نافرجام» و یا «کنترول» شده ۱۵ و ۱۶ ژوئیه ۲۰۱۶ ترکیه، فضائی مناسب اما جنایت‌کارانه در اختیار حزب حاکم (حزب عدالت و توسعه) و رهبرش رجب طیب اردوخان قرار دهد تا بتوانند به بهانه کودتا و مبارزه با حامیان

«گولن»، تمام توان خود را برای سرکوب گرایشات چپ و مخالفان به کار گیرد. همین عامل باعث شکل‌گیری نوعی از بی‌اعتمادی میان حاکمیت و شهروندان شد و بحران‌ها و اقدامات تروریستی را به وجود آورد.

ترکیه پس از بحران سوریه، به صورت بسیار سیستماتیک و با حرص و ولع فراوان تمام تلاش خود را برای تسلیح مخالفان حکومت سوریه و تجهیز آن‌ها به سلاح‌های نیرومند به کار بست تا آن‌ها راحت‌تر و سریع‌تر بتوانند حکومت بشار را سرنگون کنند. اما با طولانی شدن جنگ داخلی سوریه و اختلاف گروه‌های مخالفت حکومت بشار اسد در طول عملیات آن‌ها، گاهی نیز بر علیه حامیان اصلی خود نیز وارد درگیری شدند. در نتیجه یک عامل اصلی این وضعیت، حزب حاکم عدالت و توسعه به رهبری اردوخان بودند که ناامنی در منطقه را گسترش دادند. بنابراین، مداخله‌گری ترکیه در کشورهای منطقه و تجاوز به خاک کشورهای همسایه (سوریه و عراق)، باعث گسترش انزجار از سیاست‌های مداخله‌جویانه آن‌ها در افکار عمومی گردید و نفرت داخلی و منطقه‌ای از اردوخان و هیئت حاکمه ترکیه را دوچندان کرد.

رشد تفکرات پان ترکیستی و فاشیستی کنونی بی‌تردید یکی از معضلات مهم و اصلی ترکیه در آینده خواهد شد. چرا که ارتش و نیروهای امنیتی ترکیه با این تفکر در سوریه و عراق همکاری می‌کنند بنابراین، به نظر می‌رسد که در فضای داخلی و سکولار ترکیه نیز در همگرایی لازم تنگاتنگ با رهبران حزب عدالت و توسعه و حزب حرکت ملی، این تفکر افراطی و خطرناک از عوامل دیگر گسترش ناامنی در ترکیه محسوب شود.

جمهوری نوین ترکیه که بعد از فروپاشی امپراتوری عثمانی در جنگ جهانی اول و تأسیس جمهوری نوین ترکیه در سال ۱۹۲۳، تمام تلاش خود را برای رشد تفکرات ناسیونالیستی ترکی و مقابله با تفکرات ضد ترکیه و به‌ویژه کردی به کار بسته شده است. به‌نظر می‌رسد که این تفکرات در قالبی جدید و توسط حزب عدالت و توسعه با همکاری حزب فاشیستی حرکت ملی در پارلمان ترکیه، به‌عنوان ابزاری برای جلب آرا عمومی به سمت آن‌ها استفاده می‌شود که در نهایت نارضایتی تمام اقشار غیرترکی به ویژه مردم کرد، ارمنی و...، همچنین گرایشات چپ و کارگری و سکولار را در پی داشته و باعث گردیده تا آن‌ها در مقابل کل حاکمیت بگردند.

بنابراین می‌توان اقدامات و اهداف پلید حاکمیت ترکیه و رویای نئوعثمانی‌گری اردوخان برای مردم منطقه خطرناک محسوب شود و علت اصلی بحران‌های ترکیه باشد. چرا که این سیاست‌ها و فعالیت‌ها دولت ترکیه باعث گردیده ترکیه با اقدامات روبه رشد تروریستی در منطقه مواجه گردد.

ترکیه که به دلیل مداخلات جنگ‌طلبانه در بحران سوریه و عراق و اقلیم کردستان عراق، با بزرگترین چالش امنیتی روبه‌رو شده است؛ هم‌اکنون قصد دارد تا با تقویت جنگ ترک - عرب - کرد فضا را به نفع خود مدیریت ارتجاعی و تروریستی خود تمام کند.

دولت ترکیه، از قدرت‌گیری و تثبیت مدل سیاسی «خودمدیریتی دموکراتیک» در سوریه سخت در وحشت است. چرا که اگر این مدل در سوریه موفق شود در آینده سوریه، دیگر جانی برای دخالت ترکیه و گروه‌های تروریستی مدافع آن باقی نخواهد ماند. از طرف دیگر، ترکیه نگران است مدل سیاسی روژاوا به ترکیه و منطقه نیز سرایت کند و کل حاکمیت سرمایه‌داری ترکیه را به خطر بیندازد. در واقع ازدغان با رویاهای نئوعثمانی، اهداف و سیاست‌های نسل‌کشی ارمنی‌ها توسط ترک‌های جوان در اواخر امپراتوری عثمانی را در ذهن‌ها زنده کرده است.

در همین راستا خبرگزاری «دوغان»، این رسانه نزدیک به دولت ترکیه، به نقل از منابع نظامی ترکیه اعلام کرده بود که نیروهای آموزش‌دیده توسط ترک‌ها، دقیقاً به شیوه آموزش کردها توسط نیروهای امریکائی و به همان سبک آموزشی ارتش ترک تجهیز می‌شوند و وظیفه آن‌ها مبارزه با حزب کارگران کردستان (PKK)، یگان‌های مدافع خلق کرد (YPG) و حزب اتحاد دمکرات خلق کرد (PYD) است.

این نیروها در اردوگاه‌های واقع در مرز سوریه و ترکیه آموزش می‌بینند و آموزش آنان از ۲۹/۰۳/۲۰۱۷، آغاز شده است و افسرانی از نیروهای ویژه ترکیه به‌صورت فشرده در حال آموزش این نیروها هستند. یکی از سرکرده‌های گروه تروریستی ارتش آزاد سوریه نیز اعلام کرده بود که ترکیه در حال تشکیل این ارتش است تا بتواند علیه یگان‌های مدافع خلق (کردها) عملیات انجام دهند.

ترکیه پایگاه نظامی جدید در شمال عراق ایجاد کرده است

خبرگزاری المان به نقل از منابع محلی مناطق کردنشین شمال عراق می‌نویسد که ترکیه یک پایگاه نظامی جدید در این منطقه ایجاد کرده است. به نظر می‌رسد هدف سرکوب پکک در منطقه باشد. ترکیه هنوز موضعی در برابر این خبر نگرفته است.

شهردار شهر سوران، واقع در استان اربیل عراق، روز پنج‌شنبه ۲۲ مارس - دوم فروردین، به خبرگزاری المان گفت که سربازان ترکیه چند روز پیش وارد این منطقه شده‌اند. این منطقه که نزدیک مرز بین ترکیه و ایران است، از مراکز اصلی فعالیت حزب کارگران کردستان (پ.ک.ک) نیز هست که دولت ترکیه علیه آن می‌جنگد.

دولت ترکیه تاکنون درباره خبر ایجاد پایگاه جدید در شمال عراق موضعی نگرفته است. با این حال خبرگزاری دولتی ترکیه «آنا‌تولی» اعلام کرد که نیروهای زمینی و جت‌های ترکیه به مواضع پکک در شمال عراق حمله کرده‌اند. یکی از شهرداران منطقه اعلام کرد که در حمله نیروهای نظامی ترکیه ۴ غیرنظامی کشته شده‌اند.

رجب طیب اردوخان، رئیس‌جمهور ترکیه، به تازگی تهدید کرده بود که عملیات تهاجمی ارتش ترکیه در شمال غرب سوریه گسترش خواهد یافت و به شمال عراق خواهد رسید. اردوخان گفته بود که در آنجا «کمپ‌های تروریستی» حزب کارگران کردستان را «اگر لازم باشد به طور مداوم تحت کنترل» در می‌آورند.

تاکنون ارتش ترکیه از یک پایگاه نظامی خود در نزدیکی شهر بعشبه در منطقه خودمختار کردنشین در شمال عراق استفاده می‌کرده است.

در گذشته سربازان ترکیه در پایگاه نظامی این کشور در بعشبه نیروهای سنی را برای شرکت در جنگ علیه شبه‌نظامیان دولت اسلامی (داعش) تعلیم می‌دادند و همچنین از پیشمرگه‌های کرد پشتیبانی می‌کردند. دولت مرکزی عراق خواهان خروج واحدهای نظامی ترکیه از خاک عراق است.

اکنون تعدادی از نمایندگان پارلمان اقلیم کردستان با ابراز نگرانی در خصوص نقض قطعنامه شماره ۳۷ پارلمان اقلیم مبنی بر اخراج پایگاه‌ها و نظامیان مستقر حکومت ترکیه در خاک اقلیم طی سخنانی با خبرگزاری روژنیوز خواستار اجرای این قطعنامه شدند.

گنیه دارا، یکی از اعضای فراکسیون اتحاد میهنی در پارلمان اقلیم طی سخنانی با خبرگزاری روژنیوز گفت، متأسفانه این جنگ افروزی رژیم ترکیه برای توسعه نفوذ خود در اقلیم کردستان، باید هر چه زودتر متوقف شود.

او در ادامه افزود، پارلمان و حکومت اقلیم کردستان باید جدیتر در رابطه با نقض قوانین حقوق بشری که رژیم ترکیه در قبال شهروندان اقلیم انجام می دهد برخورد کرده و پارلمان باید به قانون شماره ۳۷ مصوب سال ۲۰۰۳ پایبند بوده و پایگاه‌ها و مقرهای نظامیان رژیم ترکیه مستقر در خاک اقلیم را بیرون کند.

این عضو پارلمان همچنین می‌افزاید، بیش‌تر پایگاه‌های حکومت ترکیه در مناطق تحت نظارت حزب دمکرات کردستان قرار دارد که این امر شک و شبه‌های در رابطه با سکوت حزب دمکرات کردستان به وجود آورده است. حکومت اقلیم باید برای حفاظت از مردم منطقه و برقراری امنیت در اقلیم کردستان روابط خود را با حکومت عراق بهبود ببخشد.

از سوی دیگر ابو کاروان فارس یکی از اعضای حزب کمونیست «شیوعی» در پارلمان اقلیم نیز گفت، پارلمان قانونی را به تصویب رسانده بود مبنی بر اخراج نظامیان حکومت ترکیه از خاک اقلیم کردستان. اما متأسفانه تاکنون هیچ‌گونه اقدامی در جهت پیش‌برد این قانون انجام نشده و این مسأله ارتباط مستقیم با واکنش احزاب و جریانات سیاسی اقلیم دارد. آنان باید هرچه سریع‌تر نشستی برگزار کرده و از فراکسیون‌های پارلمان نیز بخواهند در رابطه با اجرای این قانون اقدامات لازم را انجام دهند.

دولت‌ها برای راه‌انداختن جنگ و سرکوب در انتظار فرصت می‌نشینند

وقتی دولتی تصمیم می‌گیرد جنگی را آغاز کند تنها چیزی که برای قانونی جلوه دادن این جنگ نیاز دارند یک دلیل ساختگی است. مثال‌های زیاد تاریخی در این مورد وجود دارد. در سال ۱۹۱۴، فرانس فردیناند ولیعهد امپراطوری اتریش مجارستان توسط یک ناسیونالیست صرب در ساریوو کشته شد. این رویداد محرک و منشا آغاز جنگ جهانی اول بود. چراکه دولت‌ها در انتظار یک عامل بودند. آمریکا به حمله انتحاری به برج‌های دوقلو برای اشغال افغانستان نیاز داشت.

در گذشته‌ای نه چندان دور رویدادی مشابه در ترکیه به وقوع پیوست. این رویداد توضیح داده نشده ثابت می‌کند که حزب عدالت و توسعه و دولت اردوخان به بهانه‌ای نیاز داشته‌اند تا جنگ جدیدی را علیه مردم کرد آغاز کنند. در ۲۰ جولای ۲۰۱۵، در شهر سوروج در استان «اورفا» گروهی از جوانان سوسیالیست برای رساندن اسباب بازی‌های جمع شده به کودکان کوبانی گرد هم آمده بودند. در خلال گردهمایی ناگهان انفجاری بزرگ به وقوع پیوست. بر اثر آن ۳۴ تن از این جوانان جان خود را از دست دادند و بیش از ۱۰۰ تن نیز مجروح شدند. گروه داعش مسئولیت این انفجار را که در فاصله‌ای کمی از مقر پولیس به وقوع پیوسته بود را بر عهده گرفت.

دو روز پس از این کشتار رویدادی در شهر جیلان پناز در استان اورفا به وقوع پیوست، دستاویزی که به مهم‌ترین دستور کار دولت و اردوخان مبدل شد. دو پولیس در خانه‌هایشان با اسلحه‌ای مجهز به صدا خفه کن کشته شدند. دولت ترکیه مسئولیت این حمله را به «حزب کارگران کردستان» نسبت داد. این‌گونه بود که آن‌ها به مذاکره صلحی که با عبدالله اوجالان و پ.ک.ک آغاز کرده بودند برای آغاز جنگ که مدت‌ها در انتظارش بودند نایل شدند. بلافاصله پس از این واقعه، جنگنده‌های ترکیه کوهستان قنبدیل را بمباران کردند. گفتگوهای که به صورت رسمی از سال ۲۰۱۲ آغاز شده و موجب برقراری آتش‌بسی سه ساله شده بود.

این حملات نه تنها اعلام پایان گفتگوهای با پ.ک.ک بود، بلکه اعلام جنگ خون‌بار جدید علیه مردم بود. به این ترتیب، دولت ترکیه جنگ دیگری را بر مردم کرد و پ.ک.ک تحمیل کرد.

بنابراین، برای حزب عدالت و توسعه و حکومت اردوخان کشته شدن دو پولیس در جیلان پناز، دلیلی کافی بود تا جنگ را آغاز کنند. از ۱۳ مرد جوانی که پس از کشته شدن دو پولیس بازداشت شدند چهار تن باید در زندان باقی ماندند. تنها مدرک علیه این چهار مرد جوان دو گزارش بوده که آن‌ها نیز از طریق تماس تلفنی به پولیس رسیده بودند.

پرونده دادگاهی پس از ۱۳ جلسه محاکمه در هفته گذشته خاتمه یافت. تمام جوانان نسبت به اتهام «قتل دو پولیس» بی‌گناه شناخته شدند. آن‌ها نه تنها آزاد شدند بلکه بی‌گناه نیز شناخته شدند. «عدالت» کار خودش را کرده بود! پس از آن‌که دادگاه سه سال از زندگی آن‌ها را به هدر داد، برای سه مرد جوان اعلام بی‌گناهی صادر کرد.

این چهار مرد جوان در آخرین جلسه دادگاه، متوجه شده بودند که آن‌ها به عنوان قربانی انتخاب شده بودند تا به پرونده صلح بین دولت و پ.ک.ک خاتمه دهند.

اردوخان رئیس جمهور ترکیه این بار جنگی را در عفرین هدایت می‌کند تا شاید آینده در معرض خطر و نامطمئن خود را تضمین کند. استدلال او برای این جنگ «بازگرداندن عفرین به صاحبان اصلی آن» بسیار مسخره است!

طبق گزارش سازمان‌های حقوق بشر در سال ۲۰۱۶ در نتیجه درگیری‌ها در مجموع ۱۶۷۱ تن جان خود را از دست داده‌اند. از این تعداد ۶۲۹ نفر از اعضای ارتش، پولیس و نیروهای مدافع روستا بوده و ۱۰۰۳ تن شبهه نظامی و ۳۲ تن نیز غیرنظامی بوده‌اند.

بر طبق آمار دیگری از ۷ جولای ۲۰۱۵ تا کنون ۱۹۰۵ غیرنظامی و نیروی امنیتی کشته شده‌اند. این آمار شامل آمار رسمی سربازان کشته شده در عملیات «سپر فرات» و حمله به عفرین نیز می‌شود.

جمع‌بندی

تعداد ساکنان این منطقه در سال ۱۹۵۶ بالغ بر ۵۵۰ هزار نفر و در سال ۲۰۰۹ میلادی حدود ۳/۳ میلیون نفر بوده است. این آمار در سال ۲۰۱۰ به ۴/۱ میلیون نفر رسید که حدودا ۱۷ درصد ساکنان سوریه را تشکیل می‌دهد.

روژ آوا، منطقه کنفدرالیسم دمکراتیک شمال سوریه تحت مدیریت PYD، یک تجربه به لحاظ سیاسی چپ، دمکراتیک، فمینیستی و عدالت‌جویانه است که در تضاد کامل با حاکمیت‌های تاکنون بورژوازی جهانی و گروه‌های مسلح فرقه‌ای حاکم در جنگ منطقه‌ای قرار گرفته است.

باتلاق خونین امروز سوریه، دقیقا کانون مرتجعین و تروریسم دولتی و غیردولتی دوران ماست. جایی که یگان‌ها مدافع خلق زن و مرد تا آخرین توان خود مقاومت کردند، آن هم بدون حمایت حتی یک دولت خارجی. اما پیش‌تر حتی برخی از چپ‌ها نیز یگان‌های مدافع خلق را محکوم کرده بودند که گویا با امپریالیسم آمریکا متحد شده‌اند. پس در این دو ماه حملات وحشیانه ارتش و گروه‌های تروریستی همراهش به عفرین، این متحد روژ آوا کجا بود که چشم و گوشش کور و کر شده بود؟ واقعا این چپ‌ها چه توجیهی برای سیاست‌ها نادرست خود دارند؟ البته از سوی دیگر نیز برای برخی از چپ‌ها، سوریه خط مقدم نبرد علیه امپریالیسم است. نبردی که در آن بشار اسد و روسیه و حکومت اسلامی ایران، در حال تقابل با نیروهای امپریالیسم در شهرهائی نظیر ادلب و غوطه شرقی هستند. از جمله حزب کمونیست شوروی و اقمار جهانی آن.

بر اساس این منطق، آمریکا، ترکیه، عربستان سعودی و همپیمانان‌شان هم از آن‌سو، از گروه‌هایی حمایت می‌کنند که در عمل عوامل خارجی‌اند.

تروریسم، که در یک دهه گذشته از کلمات کلیدی نئوکان‌های امریکائی بود، حالا در زبان ضد امپریالیست‌ها جاری است. آن‌ها شب و روز مشغول مقابله با پوشش اخبار شورشیان حامی غرب‌اند و...

لازم به تأکید است که ضدامپریالیست بودن مترادف با ضدسرمایه‌داری و ضداستثمار و آزادی‌خواه بودن نیست. عمدتا گرایشات بورژوازی همچون ناسیونالیستی و مذهبی و همچنین سازمان‌ها و احزاب پروروس سابق و حتی حزب کمونیست کنونی روسیه که خود را ضدامپریالیست می‌دانند از نظر آن‌ها، امپریالیسم تنها امریکاست و روسیه و چین و اتحادیه اروپا و...، امپریالیست نیستند. ضدامپریالیست‌ها، همواره دچار تناقض می‌گردند مثلا می‌گویند اگر آمریکا به ایران حمله کند آن‌ها در کنار حکومت اسلامی خواهند ایستاد و علیه امپریالیسم آمریکا خواهند جنگید و... در حالی که هر انسان آزاده و ضدسرمایه‌دار و ضداستثمار می‌تواند علیه هر جنگی و هر حکومت ستمگری باشد بدون این که در جبهه این و یا آن حکومت سرمایه‌داری قرار گیرد. شرکت در جنگ فراکشوری، جبهه مستقلی ندارد و الزاما باید وارد ارتش و سپاه پاسداران حکومت اسلامی شد و راهی جبهه‌های جنگ شد و... این جاست که ضدامپریالیست‌ها را شور حسینی می‌گیرد و ناگهان خود را فدائی «وطن» می‌دانند! وطنی که چهل سال است تماما در اختیار و کنترل حکومت اسلامی جهل و جنایت اسلامی است و... بنابراین، هر انسان آزاده و ضدسرمایه‌داری و برابری‌طلب در عین حالی که مخالف جنگ فرقه‌ای و کشوری و فراکشوری و جهانی است اما هرگز در کنار حاکمیت‌های ارتجاعی و جنگ‌طلب قرار نمی‌گیرد اما می‌تواند مثلا آگاهانه و داوطلبانه راهی روژ آوا شود و برای انسان و انسانیت و آزادی و برابری و سوسیالیسم و کمونیسم بجنگد و جان ببازد افتخار بزرگی است!

در واقع روژ آوا تا کنون با پروپاگانداي جنگ و اخبار نادرستی روبه‌رو بوده است که احتمالا نمی‌توان مشابه آن را در هیچ نبرد دیگری تا به امروز یافت. این جنگ رسانه‌ای را می‌توان روزانه در شبکه‌های اجتماعی دید. اما بزرگترین شکل از ترور و وحشت در دنیای مدرن امروز، به مانند گذشته، از سوی دولت‌های سرمایه‌داری در جنگ و صلح اتفاق می‌افتد.

به‌علاوه در جنگ، هر نیروئی به فکر حفظ خودش است و گاهی بین دو نیروی متخاصم شرابیطی پیش می‌آید که آن‌ها صلح می‌کنند و شاید هم دست به اقدام مشترک علیه نیروی متخاصم دیگری بزنند. این بی‌منطقی در عین حال در منطق

جنگ نهفته است. کسانی که تا دیروز روزآوا را وابسته به امپریالیسم امریکا می‌دانستند و بر جنگ خون‌بار ارتش متجاوز ترکیه و گروه‌های تروریستی همراهش علیه مردم عفرین چشم بستند شاید اکنون با دیدن واقعیت‌ها و دشمنی جهانی سیستم سرمایه‌داری با مدل سیاسی روزآوا، به خود آیند و در این مورد تجدیدنظر کنند.

امروزه در ترکیه اتهام ساختگی «تروریسم» تبدیل به تبلیغ روزمره سران و مقامات و رسانه‌های دولتی شده است که با آن قربانیان بی‌گناهی دستگیر و به حبس‌های طولانی مدت محکوم می‌شوند و ارتش و نیروهای امنیتی نیز هر روزه مشغول کشتار مردم شهرهای کردنشین و حمله به پایگاه‌های پ.ک.ک هستند.

گسترش عملیات موسوم به «شاخه زیتون» تا شهر منبج و قامشلی که پیاده‌نظام آن را گروه‌های اسلام‌گرای ارتش آزاد سوریه تشکیل می‌دهند، خطر رویارویی مستقیم ترکیه با سربازان ائتلاف بین‌المللی علیه گروه «دولت اسلامی» (داعش) را بالا می‌برد. سربازان ویژه امریکا و فرانسه در منبج حضور دارند. در منبج حدود ۲۰۰۰ سرباز امریکائی حضور دارند.

نیروهای دموکراتیک سوریه به رهبری ی.پ.گ، هفته گذشته اعلام کردند که عملیات طوفان جزیره در دیرالزور، شرق سوریه علیه داعش را رسماً پایان داده و نیروهای خود را برای دفاع در برابر حمله ترکیه به مناطق کردنشین شمال بازمی‌گردانند.

موج خیزش‌هایی که در اواخر ۲۰۱۰ در تونس شروع شد و به «بهار عربی» معروف گردید، در هر کشوری به نوعی در هم کوبیده شد لیبی تبدیل با کانون گروه‌های تروریستی و برده‌داری نوین تبدیل شد؛ در مصر کودتا طراحی و اجرا شد. خیزش مردم سوریه نیز با سرکوب شدید مشترک حکومت سوریه، حکومت اسلامی ایران، حکومت روسیه و حزب‌الله لبنان مواجه شد، در مقابل نیروهای مخالف حکومت سوریه هم با کمک مالی و نظامی ترکیه، عربستان سعودی و ائتلاف امریکا جنگیدند. سرانجام تمام طرفین دخیل در سوریه، این کشور را به میدان جنگ و گریز دولتی و غیردولتی تبدیل کردند که هفت سال است از مردم سوریه قربانی می‌گیرد.

تاکنون بمب‌های روسیه و امریکا و همپیمانان آن‌ها در سوریه جان صدها نفر را گرفته‌اند، نصف جمعیت این کشور ۲۳ میلیونی را در داخل و خارج کشور آواره کرده‌اند.

در چنین شرایطی، شاید رجب طیب اردوخان، به تهاجم نظامی به دیگر شهرهای تحت کنترل نیروهای روزآوا بزند. از همین رو در حال حاضر پایانی برای این جنگ خانمانسوز قابل تصور نیست. برعکس؛ دولت‌ها و گروه‌هایی که درگیر آن هستند اذعان دارند که آتش آن سوزان‌تر شده است. ادامه خون‌بارترین درگیری‌ها در غوطه در سه سال گذشته و اکنون در عفرین و تهدیدهای عنان گسیخته اردوخان فاشیست و آدمکش نشان‌دهنده ادامه جنگ داخلی سوریه در هفتمین سال آن است.

بی‌گمان دفاع از عفرین و تلاش برای خروج نیروهای اشغال‌گر از این کانتون و دفاع از جنگ چریکی یگان‌های مدافع روزآوا، علیه اشغال‌گران دولتی و غیردولتی، وظیفه آگاهانه همه نیروی‌های آزاده منطقه و جهان است.

دوشنبه ششم فروردین [حمل] - بیست و ششم فیروزی ۲۰۱۸